

Iben Mondrup er kompromisløs sårbar i sin bog om splittelse, tab og kærlighed

Foto: Politikens Forlag

CHRISTEL SKOUSEN THRANE

12.10.2025

BØGER // ANMELDELSE – Iben Mondrup har med *Hvordan kan vi* skrevet en stærk og personlig roman, der balancerer det poetiske og det brutalt realistiske, siger journalist Christel Thrane. Mondrups skrivestil er dagbogsagtig og enkel, men med et nærvær, der både berører og ryster en som læser undervejs. Det er en roman om at vokse op, om at bære både kærlighed og ar, og om at finde en stemme midt i splittelsen.

Hvordan kan vi

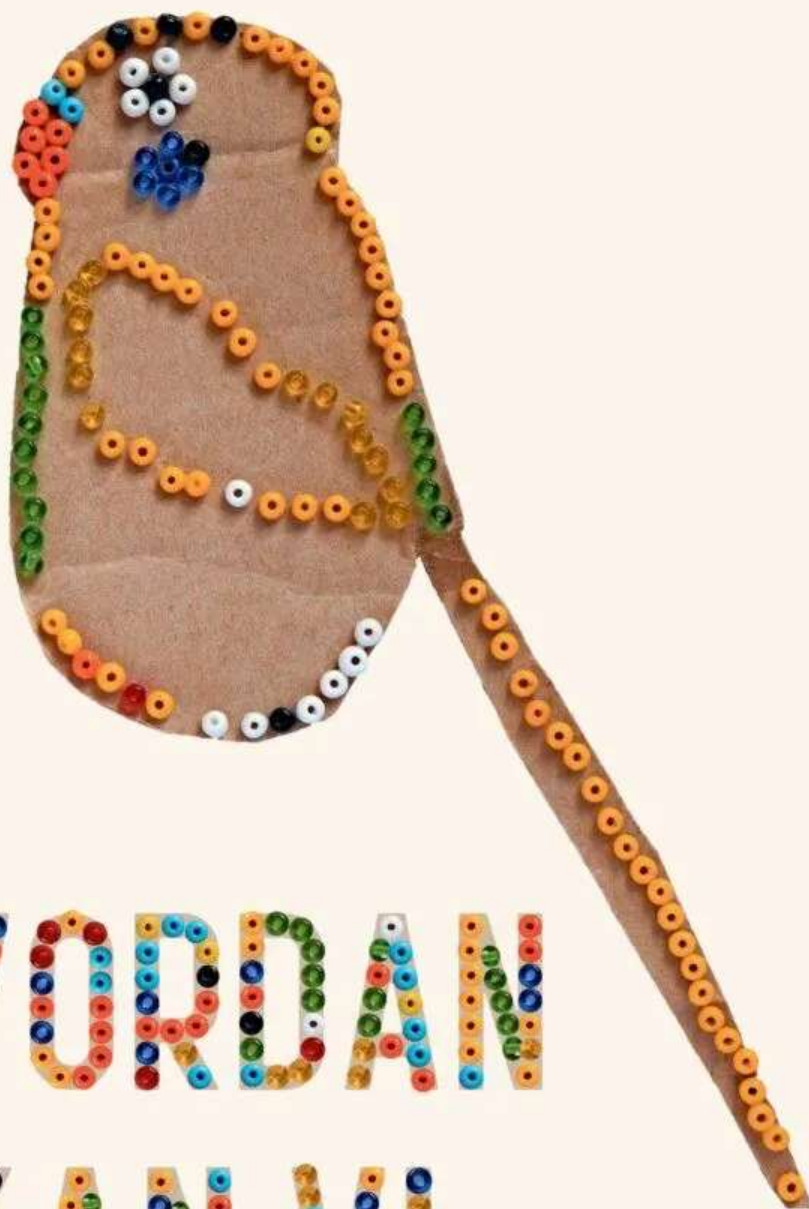
Forfatter: Iben Mondrup
Forlag: Politikens Forlag
Udkom d. 9. oktober 2025.

Fra første side af Iben Mondrups *Hvordan kan vi* bliver læseren kastet ind i barndommens sanser: lugten af færgens pølser, vind i håret på Samsø, stemmen af en far, der både er nærværende og fraværende på samme tid. Det er en bog, der ikke blot

fortæller en historie, men som lægger et ekstra lag af minder ned over læseren – også selv om de ikke er ens egne.

Fra 1978 til 2025 følger vi livet år for år: et dansk barn i Grønland, en ung kvinde drevet af rodløshed, et band, kunstakademiet, kærligheder og skilsmisser, børn der bliver til et anker – og undervejs opdagelsen af skriften som det sted, hvor hun kan høre til. Romanen er både et vandrekort gennem et menneskes liv og en fortælling om at finde hjem.

IBEN MONDRUP

HVORDAN

KAN VI

ROMAN POLITIKENS FORLAG

Mondrup beskriver dobbeltheden. Følelsen af at høre til to steder – og alligevel ingen steder helt. I Grønland er hun for dansk, i Danmark er hun for grønlandsk. Den spænding driver hele fortællingen, men uden at den bliver teoretisk eller “storpolitisk” – den opleves bare gennem først barnets og så den unge kvindes blik, hvor det handler om at have venner, finde ud af sproget og passe ind i klassen.

“Hvordan kan vi leve i en familie, når kærlighed og konflikt er så flettet sammen? Hvordan kan vi bære på både Grønland og Danmark i samme krop?”

Bogens struktur – kapitlerne der følger årstal – giver en rytme, som minder om en dagbog eller en familiekrønike, hvor man som læser får lov at være med til både de store og små øjeblikke. Nogle kapitler føles som små snapshots: et kys, en sommernat, et blik fra en fætter. Andre breder sig ud i familiekonflikter og politiske diskussioner ved bålet. Det skaber en blanding af intimitet og epik, som jeg synes er ret sjælden.

Iben Mondrup skriver stærkt om uroen på Samsø

Noget af det, der ramte mig mest, var skildringen af Samsø-sommerne. På overfladen virker det idyllisk: et hvidt hus, fætre og kusiner, heste på marken. Men under idyllen ligger hele tiden en uro – forældrenes fester, alkohol, jalousi, politiske kampe. Man mærker, hvordan børnene forsøger at skabe deres eget fristed på loftet eller i marken, men samtidig ikke kan undgå at blive formet af de voksnes stormfulde liv.

”Min kusine gaber.

–

Kom, hvisker hun.

Solen har sat ild i hendes hår da hun lægger sig ned og gør sig lang. Håret hvirvler rundt i græsset da hun begynder at rulle. Med drengens øjne på mig gør jeg som hun og lægger mig ned. Som lange orme triller vi ned ad skråningen med armene tæt ind til kroppen. Og nu kommer de andre børn trillende et efter et. Hylende, hvinende, de ligger for foden af bakken og bliver fugtige, rystende af

grin. Nu synger de på toppen, ud over sydøen synger de Kringsat af fjender, til den yderste spids ved Vesborg Fyr.

–

Hej, siger drengen og trækker strå ud af sit hår.”

Stilistisk er Mondrup kompromisløs. Hun skriver rå og sanseligt – ingen forskønnelse, men heller ingen kynisme. Der er passager, hvor jeg næsten måtte lægge bogen fra mig, fordi det blev for intenst – ikke fordi sproget er svært, men fordi det er så hudløst ærligt. Og netop det gør bogen så stærk: den holder fast i, at barndom og ungdom ikke kun er leg og nostalgi, men også forvirring, skam, svigt og mørke.

”Næste morgen da jeg vågner, har jeg ondt i hovedet. Min mavesæk vender sig. Ørentvistene dratter ned fra teltets spids og lander på soveposerne med små klik da jeg støder mod stangen. På alle fire kravler jeg ud, alting snurrer rundt. Toke er en tåget skikkelse der går omkring henne ved huset med sin far og mor. Jeg skal skide, men kaster op i stedet.”

Et fascinerende lag i *Hvordan kan vi* er metaperspektivet: vi er ikke kun vidner til en barndom og et voksenliv, men også til selve processen med at skrive romanen, mens den skrives.

Foto: Les Kaner

I passagerne fra 2025 sidder Mondrup over for sin partner Peter og læser højt, lader ham reagere, modsige og føle sig udleveret. Det bliver til en intens samtale om sandhed og fiktion, om retten til at fortælle og frygten for at såre.

Netop her mærker man bogens kompromisløshed – den blottelse, der både er kunstnerisk nødvendighed og personlig risiko. Som læser får man ikke kun indblik i forfatterens liv, men også i de konsekvenser, det har at gøre sit eget liv til litteratur. Her bliver romanen til et laboratorium, hvor sandhed og fiktion støder sammen, og hvor det at skrive også er en form for risiko. For mig var det som at se gardinet trukket til side – pludselig handlede bogen ikke bare om fortiden, men også om, hvad det koster at fortælle den.

Da jeg kommer ned i stuen, kigger han op og siger – Vil du læse for mig?

–

Ja, siger jeg og begynder at læse.

Med ét flyder tiderne ind over hinanden. Det der lå bag os, er også nu. Han er stille da jeg er færdig, han har en rynke mellem brynene.

–

Det var ikke behageligt, Iben, siger han og går i rette med en detalje.

Iben anmelder sågar selv i bogen sin egen bog løbende, hvilket er endnu et særligt metagreb, som virker på mig. Hun viser, hvordan hun omskriver og plukker ud og skammer sig over ting, hun havde syntes var dybt, men nu pludselig fremstår på en anden måde.

Foto: Les Kaner

“De første mange kapitler er jeg overrasket over hvor elendig min tekst er ved gensyn. Mens jeg skrev første udkast, var jeg tændt, hver enkelt detalje havde sin egen berettigelse alene fordi den meldte sig. Reglerne jeg havde lavet for teksten, virkede og gjorde skrivningen smidig. Teksten lagde tiden bag sig, den havde sin egen måde at ordne sig på. Jeg kunne lide at den ikke ville noget særligt, den ville ingen steder hen, den ville bare fortælle år efter år. Jeg synes det var fedt at teksten virkede lidt dum fordi den var liv levet uden et plot.”

—
“Det føles pinligt hver gang jeg sletter en passage som jeg husker som særlig dyb, men som viser sig at være særlig patetisk.

—
Jeg lader også betydningsfulde ting ude. At jeg igennem et par år havde jævnlige samtaler med Niels om vores ekstremt udadvendte adfærd på bekostning af nærheden til børnene. Niels blev skilt igen og har trukket sig væk fra det svære liv.

—

Måske skriver jeg det ind igen, og

ellers står det jo lige her.”

Tilbage står titlen: *Hvordan kan vi*. For mig blev den til et spørgsmål, der gentog sig hele vejen igennem. Hvordan kan vi leve i en familie, når kærlighed og konflikt er så flettet sammen? Hvordan kan vi bære på både Grønland og Danmark i samme krop? Hvordan kan vi vokse op og blive hele, når så meget er splittet? Mondrup giver ikke noget enkelt svar, men hun viser, at spørgsmålet i sig selv kan være en måde at leve på.

”*Hvordan kan vi*” er med andre ord en bog, der greb mig – med sine billeder, sine stemmer og sin ærlighed. Den efterlod mig med følelsen af både at have mistet og fået noget. Mistet et barndomsfristed, men fået en slags genkendelse i hendes historie. Sådan er romanen både dybt personlig og samtidig universel.

[Klik dig videre til mange flere boganmeldelser her.](#)

Christel Thrane

GRØNLAND

Iben Mondrup

Politikens Forlag

CHRISTEL SKOUSEN THRANE

Christel Skousen Thrane er journalist, iværksætter og forfatter.

Det skal motivere, inspirere og påvirke samfundet omkring hende, før det for alvor interesserer Christel. Derfor er hun altid gået efter arbejde, som sætter spor.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.